

II. András és az Aranybulla

1) II. András (1205-1235)

- III. Béla (1172-1196) idősebb fiát, Imrét jelölte utódjául
- kisebbik fiára, Andrásra várakat, birtokokat hagyott+vagyont, hogy szentföldi keresztes hadjáratokat vezessen → elherdálta és a bátyjára támadt
- Imre halála után András lett a király

- **hatalmas birtokadományok=új berendezkedés politikája**

- világi uradalmak térhódítása

- 1211. a német lovagrendet letelepítette a Barcaságba (1225. fegyverrel űzte ki őket az országból)

- első **felesége Merániai Gertrúd**

- **kíséretében érkezett német kegyencek** magas udvari méltóságokhoz jutottak

- 1213. összeesküvés

{Bánk bán, Simon és Páter ispán a pilisi monostorban meggyilkolták a királynét; *Katona József: Bánk bán c.*}

- **értelmetlen hadjáratok**

- 1217. V. keresztes hadjárat

- András keresztes hadat vezetett (a költségek fedezésére hadiadót vetett ki)

2) Aranybulla (1222)

- a pazarló hadjáratok és az idegen kegyencek miatt a közvélemény András ellen fordult

- **1222. Aranybulla**

- **aranybulla=arany függőpecsétell ellátott oklevél**

- biztosítja a szerviensek személyes szabadságát, birtokaik védelmét
szerviens=a királyt szolgáló személyzet (vitézek, szabadok, akik földbirtokkal, szolgálkkal rendelkeznek és csak a királynak tartoznak katonai szolgálattal)
- **öröklési szabadság, adómentesség**
- az országon kívülre **nem kötelesek** a királlyal **hadra kelni**, de a haza védelmére fel kell vonulniuk
- **ellenállási záradék (ius resistendi)**

- 1232. *kehidai oklevél (Zala megyei szerviensek)*

[Árpád-házi Szent Erzsébet – András és Gertrúd lánya; kórházakat alapított, betegeket, szegényeket ápol; 1235-ben szentté avatták]